

Brassói Újlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kut-u. 23.
Telefon 356.
Fióközllet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Megjelenik vasárnap és ünnepnap kivételével mindennap d. u. 5 ó.
Felelős szerkesztő: Kőlcze Károly dr.
Szerkesztő: Buszek Béla.

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

Közéleti perverzítások.

Dr. Herrmann Antaltól.

I. Jótekonysági nagyipar.

Brassó 1910. nov. 8.

A társadalmi akció akárhányszor egészen fonák. Többnyire igazán sürgős és súlyos társadalmi szükségből felvetődik egy valóban humanitárius nemes eszme. Nálunk azonban nem a maguk erejéből léteznek az eszmék. Kell hozzá többnyire egy legmagasabb védnök és egy nagyon magas állású elnök. Ezen tényezők természetesen igazán önzetlenül állítják tekintélyüket a jó ügy szolgálatába.

Hangzatos jelszók hamar találhatók. Megindul az országos akció. Vidéken a társadalom vezetői pozíciójuknál fogva úgy szólván kötelezve vannak arra, hogy eléje álljanak az ilyen mozgalomnak. Akadnak fölös számmal más vállalkozók is, akik hajlandók nagystilű jótekonyságot gyakorolni — mások pénzén. A közmondás szerint jót várnak. Hires filantropok lesznek társadalmi poizichoz jutnak. A vicinális sajtó, melynek alkal-

mas hasábtöltelékét nyujtanak a ké-szen kapott jótekonysági közlemé-nyek, napról napra dicsőítik a nemes lelkű emberbarátokat, akik még csalá- di, üzleti, hivatali érdekeiket is készek feláldozni a szint emberszeretetért. Nyilvános elismerés, hivatalos kitün- tetés, ordó a jutalom, közvetve né- ha-néha egy kis sáp is akad.

Ezért aztán meg kell sarcolni a jámbor vidéki közönséget. A presszió minden nemével zsarolnak a humáni- tásnak többnyire előkelő ügynökei, akarom mondani apostolai. Revolve- rezésök ellen alig van védekezés.

Igy aztán a jótekonyság gyönyör- rűséges erénye terhes nyüggé, keser- ves kényszerré válik, a divatos korszel- lem egyik súlyos adójává.

A nyilvános kimutatásokból az tűnt ki, hogy az akciónak nagyon te- temes anyagi eredménye van a ne- mes célok javára, amelyek szentesítik az erőszakos eszközöket.

De mi lesz azokkal a rengeteg összegekkel, miket vidéken összeha- rácsolnak a jótekonyság gyűjtők? Oh azok az utolsó fillérig eljutnak rendel- tetésük helyére, és akönyvviteli szám- adások szerint a legkifogástalanabban kezeltetnek. De épen ez a kezelés

kerül sok pénzbe és az adományok nagy hányadát vonja el tulajdonképe- ni céljától.

Mert az országos emberbaráti in- tézmények nagy aparátussal kénytele- nek dolgozni, hogy lebonyolítsák a roppant nagy és komplikált ügyfor- galmat. Új keresetforrás és foglalkozá- si ág keletkezett: a jótekonysági, nemzeti, közművelődési intézmények tisztviselői. Hivataluk nagy ügyessé- get és jártasságot, buzgalmat és meg- bízhatóságot és rendesen egész em- bert követel, ezért méltán van nagy fizetésük. Néha persze megesik, hogy az ilyen jól dotált állás kegyencnek a színekurája. Fővárosi nyomdák igen drága áron fényüzéssel kiállított ren- geteg nyomtatványt szállítanak, mert kívánatos, hogy százezer számra szét- özlő felhívásoknak, gyűjtőíveknek stb. nemcsak tartalma megható és ke- csegtető legyen, hanem külsejük is tetszetős, mutatós. A postaköltségek is sok ezreket emésztetnek fel, ha nincs postamentesség.

Ne járjunk olyan vendéglőkbe, sörcsar- nokba, kávéházakba, ahol a „Brassói Újlap“-ot nem találjuk.

Különfélék.

A burgonyavirág. Franciaországban az idén rosszul ütött ki a burgonyatermés, úgy hogy az általános szükséglet fedezésére az idén valószínűleg jelentékeny krump- libevitelre lesz szüksége Franciaországnak. A „Gaulois“ e hírrel kapcsolatban megemléke- zik azokról az előítéletekről, amelyekkel a burgonyának Franciaországban meg kellett küzdenie. Csak XVI. Lajos korában kezdték a burgonyát Franciaországban is megkedvel- ni, XVI. Lajos udvarában Parmentier egy napon burgonyavirágcsokorral jelent meg, hogy ezt a királynak átnyújtsa. Az udvari fér- fiak jót mulattak Parmentier szándékán és

előre örültek annak, hogy majd a király szépen leinti a krumplivirágcsokorral együtt, de nagy volt a meglepetésük, amikor a ki- rály kegyelmesen elfogadta a tudóstól a vi- rágcsokrot, sőt a gomblyukába is tűzött egyet a violaszin virágból. A burgonya kar- rierje ezzel meg volt alapítva, a burgonya- virág pedig jó ideig divatvirág volt, még manapság is „fleur de Parmentier“-nek hív- ják Franciaországban a burgonyavirágot.

A nagy armada kincses hajója. Mackenzie Foss ezredesnek eredetileg kissé fantasztikusnak hangzó vállalkozása, amely a Tobermoryöbölben elsüllyedt „Florentia“-nak a nagy spanyol armada kincses hajójának felkutatását és kiemelését célozza most — újabb stádiumba lépett. A buvárok ugyanis az utóbbi időben sok olyan tárgyat találtak, amelyek azt mutatják, hogy helyes nyomon

vannak és hogy a helyet, ahol a „Florentia“ elsüllyedt, megtalálták. A nagy gözszívó ké- szülékekkel végzett munkálatoknál egy kard- hüvelyt egy hosszú kardot, egy tört, ólom- golyókat és egy pénzdarabot hoztak felszín- re, amely abból a korból való és olyan fé- nyes és tiszta, mintha csak nemrég került volna ki a pénzverdéből. A további kutató- soknál nagy fadszka-maradványokra akad- tak, leginkább afrikai tölgyfára s azonkívül különös alaku nagy kőveket is találtak, ame- lyek ballaszt gyanánt lehettek a „Florentia“-n. Végül a nagy homokzátonyban, amelyre a további kutatáson most főleg összpontosul- nak, sok puha s részben korhadat famarad- ványokra akadtak, amelyek valószínűleg a hajó belső felszereléséből valók. A szindiká- tus, a mely a kincstári munkálatokat végzi, most az egész homokzátonyt, amely mélyen

Kovács István

Ezipésmester

□ □ Brassó, Fekete-utca 18. □ □

Elegáns és kifogástalan cipőket legújabb divat szerint felelőség mellett készítek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolid árak mellett.

Gyógyborok

mint Malaga, sötét és aranysárga, Madeira, Scherry
ugymint gyógycognac, tiszta borpárlatot ajánlják legjobb
minőségben olcsó árak mellett

Lang és Theil drogeria, Brassó
Buzasor 8 sz. — Telefon-szám 219.

RIETH órák, optikaiszerek, aranyárak és javítási
műhelye. „Chronologia”

Brassó, Tehénpiac 4 (A vörös csillag mellett).

Mindennemű javítások pontosan, szaktudással, gyorsan és
jótállás mellett eszközöltetnek.

Megrendelések, ha még oly komplikáltak is, szakszerűen lesz-
nek elkészítve.

Csillagászati időjelzés naponként. — Régi szász övek, tűk stb,
műhelyemben utasítás szerint a legpontosabban készülnek el.

Órák, arany- és ezüstművek a hivatalos fémjelzéssel vannak
ellátva. — Órákért 5 évi jótállás.

Szemüvegek, orrcsipesek, Perioszkopikus és akromatikus
üvegek rendelvény szerint lesznek összeállítva.

A Ciriakus cég órái általam lesznek javítva.

HELMBOLD örökösei TUZA R. utó dai

aranyműves. — Brassó.

Jó összeköttetésem s kevés regiem képesítetek azon kelle-
mes helyzetbe, hogy **arany és ezüst neműmet** bámulatos
olcsó árban jótállás mellett adhatom el.

Egy vétel elegendő, hogy állandó vevőm legyen.

Javításokat műhelyemben olcsón és pontosan végzek.

Mély tisztelettel

Helmbold örökösei

TUZA R. utó dai.

Könyvkötészet és Aranyozó
intézet

Podek Emil

elvéllal olcsó árak mellett minden
e szakmába vágó munkákat, va-
lamint doboz és pipere munka
készítését legmodernebb kivitel-
ben.

Brassó, Lópiac 11 sz.

Russu Demeter
szígyártó

Brassó, Árvaház-utca 15.

Ajánl a n. é. közönségnek
szakmába vágó munkákat pontos
gyors kiszolgálást legjutányosab-
bak mellett. Teljes tisztelettel

Russu Demeter

ZEIDNER H. G

Szalámi és hentesárugyár
Brassó, Hirscher-utca 1.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát, szalonát, legizlésebb
felvágott és tormás virsli.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyköz-
zönség szives tudomására, hozni hogy
2 évi távollétem után, mely időközben
külföldön és utóbb Kolozsváron szak-
ismereteimet gyarapítva újból vissza-
értem, és **KÓRHÁZ-UTCA 66 sz. a.**,
az új szállodával szemben

női divattermemet

újból megnyitottam.

Szives pártfogást kérve,
maradtam tisztelettel

Tancer János

női divatszabó.

Tanult varrolányok felvételnek.

Schreiber Ed.

vegyes élelmicikkek kereskedő
Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát sza-
lonát, legizlésebb felvágott, tor-
más virsli és mindenféle sajtot, turót
és vaját.

Naponta posta és vasuti
szétküldések.

Élelmicikkek

minden nap frissen kapható

Brassó, Cérna utca 1 sz. a.

Mindenféle nemes-gyümölcs, ugorkák, be-
főttek, turó, tejfel, sajt; mindenféle zöld-
ség, paradicsom, hagyma és i. t. legol-
csóbb árak mellett.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalban

Nyomdász

tanuló

a Hentschel-féle

könyvnyomdájába jó
fizetéssel azonnal fel-

vételnek.

T. c.

Alulírott értesitem a nagyabcsült hölgyközön-
séget, hogy a helyi piacon,

Kapu-utca 34. szám I. emelet,

a mai kor igényeinek teljesen megfelelő.

NŐIDIVATTERMET

nyitottam.

Egyben értesitem a nagyérdmü hölgyközön-
séget, hogy szakképzettségem folytán abban a kelle-
mes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igénye-
ket is ki tudom elégíteni.

Készítek úgy angol, mint francia modell szerint
legjobb kivitelű ruhákat mérsékelt árak mellett

Legyen szabad megemlítenem, hogy szakisme-
reteimet Budapest egyik elsőrendű női divattermében
több éven keresztül alkalmaztatásom folytán gazdagí-
tottam.

Magamat a nagyabcsült közönség jóindulatá-
ba ajánlva, becses pártfogásukat kérve, vagyok

alázatos szolgálója

Kovács Sándor

női szabó

Brassó, Kapu-utca 34 sz.

A legkiválóbb
magyar gyártmányu

Zongorák

egyedüli raktára

Szunyokszéki Vilma

zongoratanárnő.

Kolostor-utca 7 szám.

a Dr. G. Schmidt főorzs- és tisztiorvos- féle

FÜLOLAJ

gyorsan és alaposan gyógyít időszakos süketiséget, fülfájást fülzúgást és nagyothallást, még idült esetekben is.

Egyedül kapható (üvege 4 kor.)

Grósz Nagy Ferencz, gyógyszerész Debreczen, Kossuth-u. 8.

Meres A.

Katalin-utca 11.

Telefon szám: 5.

Házicsatorna-, klosett-, vízvezeték- és fürdőszoba berendezési vállalat.

Javítások elvállaltatnak!!!

Sulák F. festőművész, specialista arc-képfestészetben, képrestatőr.

Brassó, Szt. János-utca 3 sz.

készít: Olajestményü arcképeket, Crayon-Pastell rajzokat, Aquarelleket természet vagy bármely fénykép után.

Hasonlóságért és tartósságért kezesség! Nem tévesztendő össze értéktelen fénykép nagyításokkal! — Szentképek készítése!

Tanórák festészet, és rajzból.

Uj férfi divat-ruha üzlet!

T. c.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt Cimnek b. tudomására hozni, hogy helyben **TEHÉNYIAC 4. sz. alatt** a mai kor igényeinek megfelelő

Uri divat-ruha üzletet

nyitottunk, hol férfi ruhákat mindenkor a legújabb divat szerint, elsőrendű munká-
erő által kidolgozva, olcsón és pontosan készítünk.

Raktáron tartunk nagy választékban bel- és külföldi szöveteket a leg-
újabb divatmintákban.

Olcsó és szép munkánkról bárki az első rendelésnél meggyőződhetik.

Becses rendeléseket kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

Bartha és Reinert

uri divat szabók.

Elegáns és kifogástalan kivitelű
polgári és egyenruhák csakis
Szócs György cégnél

Brassó, Weisz-Mihály-utca 10. sz. a. szerezhető be.

Legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, valamint katonai
főlszerelések raktára.

Pontos kiszolgálás!

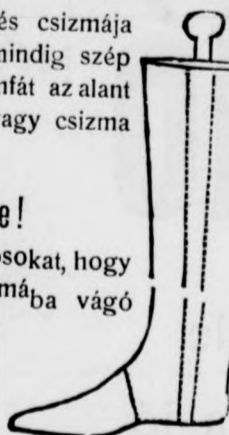
Szolid árak!

Vidéki rendeléseket azonnal eszközölök.

Aki azt akarja, hogy cipője és csizmája
eredeti formáját megtartsa és az mindig szép
sima legyen, csináltasson 1 pár sámfát az alatt
mesternél. — Rendeléshez cipő, vagy csizma
szükséges mintának.

Bőriparosok figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a t. bőriparosokat, hogy
kaptafát, sámfát s minden e szakmába vágó
munkát a legjobban és legolcsóbb
árak mellett készítik.

Uhrin György

Brassó, Kórház-utca 66.

A legjobb anyag.

Kereskedőknek nagy kedvezmény.

KITÜNDŐ IZÉRS.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget
és a tisztelt megrendelőimet, hogy a Szent János-utca
4 szám alatti

Férfi-szabó műhelyemet

f. é. június hó 1-től

Kapu-utca 37. sz. alá az I. emeletre

helyeztem, ahol e szakmába vágó munkákat szolidul és
jutányos árak mellett, a legújabb divatú szabás szerint a
mai kor igényeinek megfelelően és pontosan készítek.

Készítek továbbá papi ruhákat, reverendákat a leg-
csinosabb kivitelben a helyi Scherg V. és Társai posztó-
gyárában készített hírneves jó minőségű szövetekből, ju-
tányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok
tisztelettel

Szopos Sándor

férfi-divat és papi-szabó.

ifj. PURI FERENCZ

kádármester, Árvaház-utca 19. sz.

Weidenbacher Tamás utóda

ajánlkozik minden az ő szakmába vágó: úgy kemény
mint lágy fából készült munkálatokra.

Javítások pontosan és olcsó árak mellett eszközöltnak.

Ugyanitt egy tanonc is felvétetik.

!! Uj női szabó szalon !!

A hölgyközönség figyelmébe !

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönségnek tudomá-
sára adni, hogy

Brassóban, Kapu-utca 49. szám alatt

angol és francia
női divattermet

nyitottunk.

Budapest, Bécs, Berlin, Páris, London stb. Európa nagyobb
városaiban szerzett tíz évi folytonos gyakorlati tapasztalatunk foly-
tán azon helyzetben vagyunk, hogy a nagyérdemű hölgyközönség-
nek a legmagasabb igényeit pontosan és a leghatékonyabban kiszolgá-
lás mellett képesek vagyunk kielégíteni.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását kérve
maradtunk tisztelettel:

IMRE és PINTÉR

női szabók

Brassó, Kapu-utca 49. sz.

FINOM MŰSZERÉSZ MŰHELY.

Műszerek és kiegészítő részeiknek készítése.

Patent modellek és találmányok kidolgozása rajzok é
ötletek szerint.

Különlegességek javító-műhelye.

Különféle szerkezetű és gyártmányu írógépek-, varró-
gépek- gramofonok, orvosi műszerek,

tudományos vegyműhely, (laboratorium) fizikai
tanulságos műszerek.

Képviselete:

a jó hírnevű és legidősebb német varrógépnek „Veritas“
a világhírű „Ideal“ írógépnek (teljesen látható írással).

Eredeti gramofon és Zonophon lemezek

—: 3 nyelven, gyári árban. —:
Csak elsőrangú hozzávalók. — Írógép iskola.

BARTHELMIE.

műszerész

Brassó, Weisz Mihály-utca 23. sz.

Csak elsőrangú hozzávalók.

Különféle gyártmányu írógép-különlegességek
javító-műhelye.